یادداشت

غلط اضافی ممنوع!

وحید عظیم‌نیا
دبیر گروه اقتصادی

«حرف‌های امریکایی‌ها درباره اینکه اجازه غنی‌سازی به ایران نمی‌دهیم، غلط زیادی است و جمهوری اسلامی سیاست و روش خود را در این زمینه دنبال خواهد کرد» به این جمله محکم رهبر حکیم انقلاب که دیروز در مراسم بزرگداشت شهدای پرواز مطرح کردند، نباید فقط از موضع‌گیری سیاسی یا دفاع از حاکمیت ملی نگریست، بلکه از منظر اقتصادی هم قابل تأمل است و ای بسا این ساحت مهم‌تر از دیگر ابعاد است، چراکه امروز، غنی‌سازی اورانیوم، شالوده‌ای برای ساختن اقتصاد مقاوم، مستقل و آینده‌محور است. دوران جنگ نفت گذشته است، حالا وقت جنگ وات‌هاست.

دنیا به سرعت از سوخت‌های فسیلی عبور می‌کند و هر کشوری که زیرساخت انرژی پایدار و ارزان‌قیمت داشته باشد، مسیر رشد و توسعه را با سرعت طی خواهد کرد.

غنی‌سازی، کلید ورود به این حوزه است؛ بدون آن، نه نیروگاه اتمی می‌توان ساخت، نه آب‌شیرین‌کن اتمی راه انداخت، نه پزشکی هسته‌ای توسعه داد و نه حتی به برخی صنایع پیشرفته ورود کرد.

کشورمان با داشتن ذخایر قابل‌توجه اورانیوم و ظرفیت علمی بی‌نظیر در منطقه، اگر غنی‌سازی نکند، دقیقاً چه کند؟ آیا باید دست روی دست بگذارد و در صف واردات انرژی بایستد یا نفتش را بفروشد تا برق بخرد؟ در دنیایی که هر کیلو اورانیوم غنی‌شده به اندازه طلا ارزش دارد، چشم‌پوشی از غنی‌سازی، یعنی کنار کشیدن از رقابت برای بقا.

انرژی در عصر حاضر ستون فقرات توسعه اقتصادی و اجتماعی است، نمی‌توان آینده‌ای روشن را با تکیه بر منابعی محدود و پرریسک ساخت. امروز کشور ما با چالش‌های فزاینده‌ای روبه‌رو است: رشد سریع تقاضای برق، گرمایش هوا، فرسودگی زیرساخت‌ها و فشار تحریم‌ها. در چنین شرایطی، ادامه وابستگی صرف به نفت و گاز، نه‌تنها خطرناک، بلکه یک اشتباه راهبردی است. ما نیاز به منبعی پایدار، امن و مستقل برای تولید انرژی داریم. پاسخ روشن است: انرژی هسته‌ای. توسعه صنعت هسته‌ای و غنی‌سازی، نه برای سلاح، بلکه برای برق پاک و ارزان و البته صدها کاربرد صلح‌آمیز دیگر از جمله در پزشکی نوین، حیاتی است. امروز رادیوداروهای تولیدشده با فناوری غنی‌سازی، جان میلیون‌ها انسان را نجات می‌دهند. آیا منطقی است که برای چنین فناوری حساسی دست نیاز به سوی دیگران دراز کنیم؟ وقتی حرف از غنی‌سازی می‌زنیم، ذهن بسیاری فقط به سمت بمب می‌رود، دقیقاً همان فریبی که رسانه‌های غربی سال‌هاست به جهان خورانده‌اند، اما واقعیت این است که کاربردهای صلح‌آمیز فناوری هسته‌ای، بسیار گسترده‌تر از آن چیزی است که تصور می‌شود.

آیا باید این فناوری را از دیگران گدایی یا آن را در داخل کشور تولید و حتی صادر کنیم؟ در حوزه کشاورزی، با کمک فناوری هسته‌ای، می‌توان آفات را ریشه‌کن و بذرهای مقاوم‌تری تولید کرد و حتی صادرات محصولات کشاورزی را افزایش داد. صنعت، محیط زیست، آب‌شیرین‌کن‌ها، لیزر، ردیابی مواد قاچاق و صدها کاربرد دیگر، همگی در گرو حفظ و توسعه توان غنی‌سازی است.

■ «غنی‌سازی» زیربنای اقتصاد آینده است

دستیابی به فناوری غنی‌سازی، فقط به معنای تولید سوخت هسته‌ای نیست، بلکه جهشی راهبردی در اقتصاد، صنعت و امنیت ملی به‌شمار می‌رود. کشورهایی که به این فناوری پیشرفته دست یافته‌اند، نه‌تنها در حوزه تأمین انرژی، بلکه در صادرات فناوری، تقویت قدرت چانه‌زنی اقتصادی و توسعه زیرساخت‌های صنعتی نیز رشد چشمگیری داشته‌اند. در ایران ما نیز هر جا بر توان بومی در حوزه هسته‌ای تکیه کرده‌ایم، نتایج فراتر از انتظار بوده است.

از راه‌اندازی نیروگاه بوشهر گرفته تا تأمین رادیودارو، تولید سانتریفیوژهای پیشرفته و تکمیل چرخه سوخت هسته‌ای، بدون وابستگی خارجی، نشان‌دهنده ظرفیت عظیم کشورمان در این حوزه است. اکنون زمان آن رسیده است که این توان علمی و فنی، به فرصت‌های صنعتی، اشتغال پایدار و ارزش افزوده اقتصادی تبدیل شود.

یکی از بزرگ‌ترین فریب‌هایی که درباره صنعت هسته‌ای گفته می‌شود، این است که هزینه‌زاست یا تحریم‌زا، اما واقعیت کاملاً برعکس است: تحریم‌ها به جای توقف، به مدرسه‌ای برای رشد تبدیل شده‌اند.

ایران در همین سال‌های سخت، توانست به غنای بالای ۶۰درصد دست یابد، نسل جدید سانتریفیوژها را تولید کند و در دانش هسته‌ای به جایگاهی جهانی برسد. این توانمندی نه‌تنها تهدید نیست، بلکه یک مزیت راهبردی برای کشورمان است. کشوری که به فناوری بومی غنی‌سازی مجهز است، در مذاکرات بین‌المللی نیز دست بالاتر را دارد. غنی‌سازی، همان‌قدر سرمایه است که نفت و گاز، با این تفاوت که منابع فسیلی روزی به پایان می‌رسند، اما فناوری، ماندگار است و آینده می‌سازد.

■ غلط اضافی ممنوع!

وقتی امریکایی‌ها می‌گویند «به ایران اجازه نمی‌دهیم غنی‌سازی کند»، آنها نه از موضع برتری، بلکه از دل ترس و وحشت حرف می‌زنند.

آنها از ایران مستقل و قدرتمند می‌ترسند، از کشوری که دیگر نفت‌خام صادر نمی‌کند و به جای آن، برق اتمی و فناوری‌های پیشرفته صادر می‌کند. از صنعتی که خودکفا شده و دیگر نیازی به واردات ندارد، از نسلی که به جای چشم دوختن به غرب، به آزمایشگاه‌های نطنز و فردو افتخار می‌کند. برای کشوری که دهه‌ها با تحریم، تهدید، فشار و توطئه روبه‌رو بوده است، هیچ‌چیز جز تکیه بر توان بومی و بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته نمی‌تواند راهگشا باشد. غنی‌سازی، نماد این مسیر است؛ مسیری که ایران‌مان را از وابستگی به منابع فسیلی نجات می‌دهد، اقتصاد را مقاوم‌تر می‌سازد و کشور را به سمت تولید دانش‌بنیان سوق می‌دهد. این فناوری، نه تنها تهدیدات خارجی را خنثی می‌کند، بلکه به نسل آینده امید و اعتمادبه‌نفس می‌بخشد، برای آینده‌ای که دیگر تحت‌تأثیر تصمیمات سیاسی کشورهایی چون امریکا نیست، بلکه بر اساس توان داخلی و دانش بومی خود پیش می‌رود، بنابراین دفاع از غنی‌سازی تنها یک مسئله سیاسی نیست، بلکه یک ضرورت اقتصادی و راهبردی است.

باید این مسیر را گسترش دهیم و از آن پاسداری کنیم، زیرا غنی‌سازی یک پروژه ملی است که اقتصاد و استقلال ما را تأمین می‌کند. در این راه، نباید اجازه داد «غلط‌های اضافی» مانع اراده و پیشرفت یک ملت شود. یکی از اهداف اقتصاد مقاومتی، عبور از خام‌فروشی و ورود به حلقه‌های بالادستی زنجیره ارزش است.

غنی‌سازی اورانیوم دقیقاً همان نقطه‌ای است که کشورمان را از فروش مواد اولیه به تولید فناوری ارتقا می‌دهد. چرا؟ چون اورانیوم غنی‌شده، صرفاً یک ماده نیست، نقطه ورود به بازار فناوری‌های نوین است.

در دنیایی که «دانش» تبدیل به دارایی شده است، غنی‌سازی یعنی تملک یک دانش انحصاری. هر سانتریفیوژ، هر گرم UF6، حاصل سال‌ها سرمایه‌گذاری علمی و صنعتی است که می‌تواند به الگوی بومی توسعه فناوری در دیگر حوزه‌ها نیز تبدیل شود.

از سوی دیگر، بسیاری از صنایع نوظهور همچون رآکتورهای نسل جدید، فضاپیمایی، سنسورهای پرتوی، پردازش کوانتومی و حتی امنیت سایبری، به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از فناوری‌های مرتبط با انرژی هسته‌ای تغذیه می‌شوند.

اگر غنی‌سازی را متوقف کنیم، نه فقط از برق اتمی، بلکه از دهها مسیر پیشرفت دیگر نیز بازمی‌مانیم. در دنیای امروز یا باید در حلقه سازندگان فناوری باشیم یا در صف خریداران و جمهوری اسلامی تصمیم گرفته است در صف اول بایستد؛ با قدرت، با قاطعیت، با غنی‌سازی.

گزارش یک

هادی اسماعیلی

بحران مدیریت در توسعه فناوری‌های نوین ارتباطی

نسل پنجم ارتباطات، فرصت طلایی یا پروژه‌ای ناتمام؟

کارشناس ارتباطات با انتقاد از ضعف نظارت وزارت ارتباطات: نسل پنجم می‌تواند موتور محرک اقتصاد باشد، اما با تعرفه‌های افسارگسیخته تنها روی کاغذ باقی می‌ماند

نسل پنجم ارتباطات (G۵) به عنوان یکی از پیشرفته‌ترین و تأثیرگذارترین فناوری‌ها، نه تنها به افزایش سرعت اینترنت و بهبود تجربه کاربری در تلفن‌های همراه محدود می‌شود، بلکه به عنوان یک انقلاب اقتصادی و صنعتی با ابعاد وسیع‌تر شناخته می‌شود. از منظر اقتصادی، نسل ۵ ارتباطات می‌تواند محرک اصلی رشد و تحول در صنایع مختلف باشد و فرصت‌های جدیدی برای ایجاد مشاغل، نوآوری و بهبود بهره‌وری فراهم کند، با این حال چالش‌هایی در زمینه نظارت، سیاستگذاری و مدیریت منابع وجود دارد که نمی‌توان از آنها غافل شد. یکی از مهم‌ترین نهادهای مسئول در این حوزه وزارت ارتباطات است که باید به طور مؤثرتر بر این تحولات نظارت داشته باشد، اما سؤال این است که آیا وزارت ارتباطات به اندازه کافی توانمند است و می‌تواند از این ظرفیت‌ها به درستی بهره‌برداری کند؟

درک اینکه نسل ۵ تنها یک فناوری ارتباطی نیست، بلکه یک زیرساخت اساسی برای تحول دیجیتال و پیشرفت اقتصادی است، اهمیت زیادی دارد. G۵ می‌تواند تأثیرات عمیقی بر صنایع مختلف بگذارد و این تأثیرات به وضوح در بخش‌هایی چون تولید، حمل‌ونقل، پزشکی، کشاورزی و اینترنت اشیا (IoT) قابل مشاهده است. نسل ۵ ارتباطات می‌تواند به‌طور ویژه‌ای در صنعت تولید و کارخانه‌ها تحول ایجاد کند. با اتصال دستگاه‌ها و ماشین‌آلات به شبکه‌ای با سرعت و تأخیر بسیار کم، صنایع قادر خواهند بود به بهره‌وری بسیار بالاتری دست یابند.

این تحول می‌تواند به تولید محصولات با کیفیت بهتر و در زمان کمتر منجر شود، همچنین نسل ۵ این امکان را فراهم می‌آورد که داده‌های مربوط به عملکرد ماشین‌آلات به طور لحظه‌ای تحلیل شوند و از این تحلیل‌ها برای بهینه‌سازی فرایندهای تولید استفاده شود.

در صنعت حمل‌ونقل، G۵ می‌تواند امکان راه‌اندازی خودروهای خودران را فراهم کند. این فناوری به خودروها این اجازه را می‌دهد بدون تأخیر با یکدیگر و با زیرساخت‌های شهری ارتباط برقرار کنند. این امر می‌تواند به کاهش ترافیک، کاهش تصادفات، بهبود مدیریت ترافیک و در نهایت کاهش هزینه‌های اقتصادی ناشی از ترافیک و تصادفات کمک کند.

یکی دیگر از حوزه‌هایی که می‌تواند از تحولات G۵ بهره‌برداری کند، صنعت پزشکی است. جراحی‌های از راه دور، مشاوره پزشکی آنلاین و ارسال سریع تصاویر پزشکی به پزشکان متخصص از راه دور، همه از کاربردهای شگفت‌انگیز G۵ در این صنعت هستند. این امکانات نه تنها کیفیت خدمات بهداشتی را ارتقا می‌دهند، بلکه می‌توانند هزینه‌های درمانی را کاهش دهند و دسترسی به خدمات پزشکی را در مناطق دورافتاده و کمتر توسعه‌یافته فراهم کنند.

■ مشکلات زیرساختی و ناهماهنگی

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش‌رو، زیرساخت‌های ناکافی و ناهماهنگی میان نهادهای مختلف است. در حالی که کشورهای دیگر در حال ایجاد شبکه‌های G۵ سریع و کارآمد هستند، کشورمان با مشکلاتی همچون کمبود زیرساخت‌های لازم، سرعت پایین در نصب تجهیزات و مشکلات قانونی روبه‌رو هستند.

این کمبود زیرساخت‌ها باعث شده است فرصت‌های اقتصادی ناشی از G۵ در بخش‌های مختلف، به‌ویژه در صنایع نوآورانه و تولیدی، به‌طور کامل محقق نشود. یکی از مشکلات اساسی دیگر، قیمت‌گذاری و تعرفه‌های بالای خدمات اینترنتی است. با وجود اینکه G۵ می‌تواند به بهبود کیفیت و سرعت اینترنت کمک کند، هزینه‌های بالای استفاده از این خدمات برای بسیاری از کاربران و کسب‌وکارها مانع بهره‌برداری کامل از این فناوری است.

در حالی که وزارت ارتباطات باید به عنوان نهاد ناظر بر بازار اینترنت عمل کند، عدم‌نظارت کافی بر تعرفه‌های اینترنتی و نبود سیاست‌های شفاف برای کنترل قیمت‌ها، باعث شده است بسیاری از کاربران از خدمات اینترنتی باکیفیت G۵ بهره‌برداری نکنند.

یکی از مسائلی که باید به آن توجه شود، وجود حلقه‌های رانتی در صنعت ارتباطات است. در حالی که نسل ۵ می‌تواند موجب ایجاد فرصت‌های جدید اقتصادی شود، این فرایند ممکن است تحت تأثیر گروه‌ها و افرادی که از موقعیت‌های رانتی بهره‌برداری می‌کنند، قرار گیرد. در چنین شرایطی، نظارت ضعیف و عدم‌شفافیت در فرایندهای تصمیم‌گیری می‌تواند به بهره‌برداری‌های ناعادلانه و توزیع ناعادلانه منابع منجر شود.

■ ضعف در نظارت و سیاستگذاری

وزارت ارتباطات به عنوان نهاد اصلی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات، مسئولیت عظیمی در زمینه نظارت و تنظیم تعرفه‌ها و سیاست‌های عمومی در حوزه اینترنت و ارتباطات دارد، اما متأسفانه شاهد آن هستیم که وزارت ارتباطات نتوانسته است به‌طور مؤثر بر تعرفه‌ها نظارت داشته باشد و قیمت‌های اینترنتی به‌طور نامتناسبی بالا رفته‌اند، همچنین این وزارتخانه نتوانسته است در برابر فشارهای گروه‌های رانتی که سعی در ایجاد انحصار در این صنعت دارند، ایستادگی کند، به‌ویژه در شرایطی که کشور به شدت به توسعه زیرساخت‌های دیجیتال نیاز دارد، ضعف نظارت بر تعرفه‌ها و عدم شفافیت در فرایندهای تصمیم‌گیری، می‌تواند آسیب‌های جدی به اقتصاد دیجیتال وارد کند. نسل ۵ ارتباطات می‌تواند به‌عنوان یک محرک بزرگ برای توسعه اقتصادی و صنعتی کشور عمل کند، اما تنها در صورتی که زیرساخت‌ها به‌طور صحیح و هماهنگ توسعه یابند و نظارت بر تعرفه‌ها و قیمت‌ها به‌طور مؤثری اعمال شود.

برای اینکه از ظرفیت‌های عظیم G۵ بهره‌برداری شود، وزارت ارتباطات باید اقدامات اساسی در زمینه سیاستگذاری، نظارت بر تعرفه‌ها و مبارزه با فساد و رانت‌ها انجام دهد. بدون این اقدامات، کشور نمی‌تواند به‌طور کامل از ظرفیت‌های این فناوری نوین بهره‌برداری کند و فرصت‌های اقتصادی آن از دست خواهد رفت.

نسل پنجم ارتباطات یا همان G۵، به‌عنوان یک فناوری انقلابی، چشم‌انداز جدیدی را در دنیای دیجیتال و اقتصادی به‌وجود آورده است. این فناوری که در حال حاضر در بسیاری از کشورها در حال گسترش است، علاوه بر افزایش سرعت اینترنت و بهبود کیفیت ارتباطات، ظرفیت‌های گسترده‌ای را در عرصه‌های مختلف صنعتی، پزشکی و حمل‌ونقل ایجاد کرده است، با این حال استفاده کامل از این ظرفیت‌ها با چالش‌های متعددی روبه‌رو است که از جمله آنها می‌توان به ضعف زیرساختی، مشکلات نظارتی و انحصارهای موجود در بازار اشاره کرد. این مسائل، به‌ویژه در زمینه تعرفه‌های اینترنتی و نحوه نظارت بر آنها، به مانعی بزرگ در مسیر بهره‌برداری از نسل ۵ تبدیل شده است.

■ موانع بزرگ توسعه نسل پنجم ارتباطات

احمدرضا شیخی، کارشناس حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به چالش‌ها و فرصت‌های نسل ۵ در کشورمان و به ظرفیت‌های عظیم آن به «جوان» می‌گوید: این فناوری می‌تواند زمینه‌ساز تحول اساسی در صنایع مختلف کشور باشد، اما برای این امر، نیاز به سیاستگذاری صحیح و مدیریت دقیق دارد. شیخی بر این باور است که عدم‌نظارت مؤثر بر تعرفه‌های اینترنت و ضعف در مقابله با فسادهای موجود، بزرگ‌ترین موانع در مسیر توسعه G۵ هستند.

وی می‌افزاید: با وجود اهمیت فراوان G۵ در ایجاد تحول اقتصادی، شاهدیم که این فناوری هنوز نتوانسته است به‌طور کامل در کشور به مرحله بهره‌برداری برسد. به گفته شیخی، وزارت ارتباطات باید نقش نظارتی خود را تقویت و از افزایش‌های غیرموجه قیمت‌ها جلوگیری کند.

وی همچنین معتقد است وزارتخانه باید در برابر فشارهای گروه‌های رانتی ایستادگی کند تا این فناوری به‌طور منصفانه در دسترس عموم قرار گیرد.

او تأکید می‌کند: هم‌افزایی میان نهادهای مختلف، به‌ویژه وزارت ارتباطات، وزارت صنعت و وزارت بهداشت، برای پیاده‌سازی مؤثر نسل ۵ ضروری است. شیخی به مشکلات هماهنگی و فقدان سیاستگذاری یکپارچه اشاره کرده و از آن به‌عنوان یکی از عوامل کندی در پیشرفت این فناوری یاد می‌کند.

در نهایت، شخی نتیجه می‌گیرد که آینده نسل ۵ در کشور با توجه به ظرفیت‌های گسترده‌ای که دارد، بسیار روشن است، مشروط بر اینکه مسئولان بتوانند چالش‌های موجود را حل و فرصت‌ها را به‌درستی مدیریت کنند. وی معتقد است بدون این اقدامات، نسل ۵ نمی‌تواند به ظرفیت‌های خود دست یابد و کشور از منافع اقتصادی و اجتماعی آن بهره‌مند نخواهد شد.

گزارش ۲

حسام کمالی

لوبیا به قرمه‌سبزی باز می‌گردد؟

وزارت جهاد کشاورزی از دیروز ثبت سفارش واردات ۳۷هزار تن لوبیا را آغاز کرده است، اما فعالان بازار و تجار نسبت به تأثیر این اقدام بر کاهش قیمت‌های سرسام‌آور لوبیا در بازار تردید دارند. قیمت لوبیا در بازار به کیلویی ۵۰۰هزار تومان رسیده و هر دانه لوبیا با قیمت ۱۷۵تومان، هم‌قیمت گوشت قرمز شده است. این افزایش بی‌سابقه قیمت، لوبیا را که زمانی جایگزینی مقرون‌به‌صرفه برای گوشت در سفره‌های ایرانی بود، به کالایی لوکس تبدیل کرده است. با وجود تلاش‌های دولت برای مدیریت بازار حبوبات، قیمت‌ها طی چند ماه گذشته نه تنها کاهش نیافته، بلکه همچنان در حال افزایش است.

طی ماه‌های اخیر، قیمت لوبیا، به‌ویژه لوبیا چیتی در بازار به سطحی بی‌سابقه رسیده است. بر اساس گزارش‌ها، قیمت هر کیلوگرم لوبیا چیتی در بازار به ۵۰۰هزار تومان و در برخی موارد حتی بیشتر رسیده است. این رقم، لوبیا را در رده قیمتی گوشت قرمز قرار داده و برای بسیاری از خانوارهای ایرانی، خرید این محصول را به چالشی جدی تبدیل کرده است، اما چه عواملی باعث این افزایش قیمت شده‌اند؟

کاهش تولید داخلی به دلیل خشکسالی: یکی از دلایل اصلی گرانی لوبیا، کاهش تولید داخلی به دلیل خشکسالی‌های اخیر است. مناطق کلیدی تولید لوبیا مانند شیراز و خمین در سال گذشته با کاهش شدید تولید مواجه شدند.

به گفته اتحادیه بنکداران مواد غذایی تهران، خشکسالی در شیراز تولید لوبیا چیتی را به شدت کاهش داده و دولت نتوانسته است با تسهیل واردات، این کمبود را جبران کند. این کاهش تولید داخلی، فشار زیادی بر بازار وارد کرده و وابستگی به واردات را افزایش داده است. **مشکلات در زنجیره تأمین و تخصیص ارز:** انجمن حبوبات، نیاز سالانه کشور به واردات حبوبات را حدود ۲۵۰هزار تن برآورد کرده است، با این حال بخشی از حبوبات وارداتی به دلیل تأخیر در تخصیص ارز در انبارهای گمرک باقی مانده و ترخیص نشده‌اند. این مشکل، عرضه حبوبات به بازار را محدود کرده و به افزایش قیمت‌ها دامن زده است. افتخاری همچنین اشاره کرده که تخصیص ارز نیمایی گاهی تا ۶۰ تا ۷۰ روز طول می‌کشد که این تأخیر باعث ایجاد التهاب در بازار می‌شود.

افزایش تعرفه‌های گمرکی: افزایش تعرفه گمرکی و ارزش افزوده از یک‌درصد به ۱۰درصد، به گفته منابع، ۲۰درصد به قیمت تمام‌شده لوبیا اضافه کرده است. این افزایش هزینه‌های وارداتی، مستقیماً به مصرف‌کننده منتقل شده و قیمت‌ها را در بازار بالا برده است. این موضوع به‌ویژه در شرایطی که بخش قابل‌توجهی از نیاز بازار از طریق واردات تأمین می‌شود، تأثیر قابل‌توجهی بر قیمت‌ها داشته است.

صادرات بی‌رویه و مدیریت ضعیف ذخایر: اتحادیه خواربارفروشان تهران، صادرات بی‌رویه حبوبات را یکی از عوامل اصلی گرانی می‌داند. در حالی که نیاز داخلی به حبوبات به طور کامل تأمین نشده، صادرات این محصول ادامه داشته و باعث کاهش ذخایر داخلی شده است. اگر دولت پیش از صدور مجوز صادرات، ابتدا نیاز داخلی را تأمین می‌کرد، بازار با چنین ناهنجاری‌هایی مواجه نمی‌شد.

نقش دلالان و عرضه قطره‌چکانی: یکی دیگر از عوامل مهم، فعالیت دلالان و واسطه‌هایی است که با انبار کردن محموله‌های وارداتی، عرضه را به‌صورت قطره‌چکانی انجام می‌دهند تا قیمت‌ها را بالا نگه دارند. این رفتار سودجویانه، تعادل عرضه و تقاضا را برهم زده و باعث شده است حتی با وجود ثبت سفارش‌های جدید، قیمت‌ها به سرعت کاهش نیابد.

■ ثبت سفارش ۳۷هزار تن لوبیا

وزارت جهاد کشاورزی در پاسخ به بحران گرانی لوبیا از دیروز ثبت سفارش واردات ۳۷هزار تن لوبیا را آغاز کرده است. این اقدام در راستای جبران کمبود عرضه در بازار و کاهش فشار بر قیمت‌ها انجام شده است. پیش از این، در اواخر سال گذشته نیز ثبت سفارش ۳۰هزار تن حبوبات، به‌ویژه لوبیا انجام شده بود که به گفته کارشناسان، تأثیراتی در ثبات بازار داشته است، با این حال تجار و فعالان بازار نسبت به تأثیر فوری این اقدام بر کاهش قیمت‌ها تردید دارند.

به گفته آنها، بازار حبوبات در حال حاضر از نظر تأمین در وضعیت بهتری قرار دارد و کمبودهای قبلی تا حدی جبران شده‌اند، با وجود این قیمت‌ها هنوز به سطح تعادلی مورد انتظار نرسیده‌اند. اگر تخصیص ارز بموقع انجام شود، زنجیره تأمین روان‌تر خواهد بود و بازار با کمبود مواجه نمی‌شود.

■ امیدها و تردیدها

با توجه به اقدامات اخیر وزارت جهاد کشاورزی، برخی کارشناسان امیدوارند با ورود ۳۷هزار تن لوبیا به بازار، فشار بر قیمت‌ها کاهش یابد، با این حال عوامل متعددی می‌توانند مانع تحقق این هدف شوند:

تأخیر در ترخیص محموله‌ها: همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، مشکلات تخصیص ارز باعث شده است بخشی از حبوبات وارداتی در گمرک باقی بماند. اگر این مشکل در مورد محموله‌های جدید نیز تکرار شود، تأثیر ثبت سفارش جدید بر بازار محدود خواهد بود.

ادامه فعالیت دلالان: تا زمانی که نظارت کافی بر توزیع حبوبات وجود نداشته باشد، دلالان می‌توانند با انبار کردن محصولات، مانع کاهش قیمت‌ها شوند. رضا کنگری، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی، فروش لوبیا چیتی با قیمت ۵۰۰هزار تومان را تخلف آشکار دانسته و خواستار نظارت جدی‌تر بر بازار شده است.

تأثیر تعرفه‌های گمرکی: افزایش تعرفه‌های گمرکی همچنان یکی از موانع اصلی کاهش قیمت‌هاست، حتی با ورود محموله‌های جدید، هزینه‌های بالای گمرکی می‌توانند قیمت تمام‌شده را بالا نگه دارند.

تقاضای بالا و عرضه محدود: با توجه به اینکه لوبیا یکی از اقلام پرمصرف در سبد غذایی خانوارهای ایرانی است، تقاضای بالا برای این محصول می‌تواند مانع کاهش چشمگیر قیمت‌ها شود، به‌ویژه اگر عرضه به اندازه کافی افزایش نیابد.

■ راهکارهای پیشنهادی برای مدیریت بازار

برای کاهش قیمت لوبیا و ثبات بازار حبوبات، کارشناسان پیشنهادهای متعددی ارائه کرده‌اند:

تقویت نظارت بر توزیع: افزایش نظارت بر زنجیره توزیع و جلوگیری از انبار کردن محصولات از سوی دلالان می‌تواند به تعادل عرضه و تقاضا کمک کند.

تسهیل تخصیص ارز: تسریع در تخصیص ارز نیمایی برای ترخیص محموله‌های وارداتی از گمرک، نقش کلیدی در افزایش عرضه و کاهش قیمت‌ها دارد.

مدیریت صادرات: کارشناسان پیشنهاد می‌دهند دولت با اعمال عوارض سنگین بر صادرات حبوبات یا حتی ممنوعیت موقت صادرات، اولویت را به تأمین نیاز داخلی بدهد.

حمایت از تولید داخلی: سرمایه‌گذاری در کشاورزی و مقابله با اثرات خشکسالی می‌تواند وابستگی به واردات را کاهش دهد و تولید داخلی را تقویت کند.

بازار

بازار بی‌گوشت!

وضعیت بازار گوشت قرمز اخیراً به مرحله‌ای نامناسب رسیده است. عرضه گوشت تنظیم بازاری تقریباً متوقف شده و اثری از آن در فروشگاه‌های زنجیره‌ای، میادین میوه و تره‌بار و مراکز توزیع عمده دیده نمی‌شود. همین مسئله باعث شده است قیمت هر کیلوگرم گوشت شقه گوسفندی در سطح شهر تهران به رقمی بین ۷۰۰ تا ۸۰۰هزار تومان برسد. در استان‌های دیگر قیمت هر کیلو گوشت گوسفندی حدود ۵۰۰هزار تومان گزارش شده که گرچه کمتر از تهران است، اما همچنان برای بخش زیادی از جامعه بسیار بالاست.

در ماه‌های گذشته، گوشت تنظیم بازاری به عنوان یک ابزار کنترل بازار و حمایت از مصرف‌کننده عرضه می‌شد. برای مثال، گوشت مخلوط گوسفندی در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و میادین با قیمت حدود ۳۱۵هزار تومان عرضه می‌شد و نقش مهمی در تأمین بخشی از نیاز خانوارهای متوسط و کم‌درآمد ایفا می‌کرد. حالا با حذف این نوع گوشت از بازار، خانوارهایی که پیش‌تر به‌سختی با همین قیمت توان خرید داشتند، عملاً از بازار گوشت خارج شده‌اند. ادعا می‌شود در حال حاضر فقط ۷درصد از گوشت قرمز مورد نیاز کشور با ارز ترجیحی تأمین می‌شود. به زعم مدعیان این مقدار محدود، تنها برای تنظیم بازار است و به این معنا نیست که همه مردم می‌توانند با ارز ترجیحی گوشت مصرف کنند، با این حال حتی همین گوشت تنظیمی نیز در بازار قابل مشاهده نیست.

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای خرید تجهیزات مراکز داده شرکت ملی پست

شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران

شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران در نظر دارد **آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای خرید تجهیزات مراکز داده شرکت ملی پست** به شماره سامانه ۲۰۰۴۰۰۳۰۶۷۰۰۰۰۰۳، را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد . لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی ، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

■ تاریخ انتشار مناقصه در سامانه:	ساعت ۸ روز چهارشنبه	تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۳۱
■ مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت:	ساعت ۱۹ روز یک شنبه	تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۴
■ مهلت زمانی ارائه پیشنهاد:	ساعت ۱۶ روز یک شنبه	تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۸
■ زمان بازگشایی پاکات:	ساعت ۸ صبح روز دو شنبه	تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۹

■■ اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت های الف به آدرس: تهران – میدان رسالت – ابتدای خیابان نیروی دریایی – نبش کوچه سهند – ساختمان شرکت ملی پست – طبقه اول منطقه پستی شمال شرق تهران – دفتر مرکزی حقوقی، املاک و قراردادها – دبیرخانه کمیسیون معاملات ارسال نمایند.

م.الف: ۶۳۴ شناسه آگهی: ۱۹۳۳۳۷۷